

Верховний
Суд

Касаційний господарський суд

Оскарження реєстраційного рейдерства

Ірина Кондратова
суддя Верховного Суду

Оскарження реєстраційного рейдерства

Ірина Кондратова
суддя Верховного Суду

Судова практика

юрисдикційна належність справ

↓
2018

спори щодо визнання протиправними реєстраційних дій, скасування рішень про державну реєстрацію, реєстраційних записів та наказів Мін'юсту щодо скасування реєстраційних записів за позовами до державних реєстраторів чи Мін'юсту розглядалися переважно судами адміністративної юрисдикції

2018 - 2019

Велика Палата Верховного Суду змінила юрисдикційну належність таких категорій справ, застосувавши єдиний концептуальний підхід, який не залежав від того, чи йшлося про реєстраційні дії або записи, вчинені на підставі Закону "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" чи Закону "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень".

2018

спори щодо визнання протиправними реєстраційних дій, скасування рішень про державну реєстрацію, реєстраційних записів та наказів Мін`юсту щодо скасування реєстраційних записів за позовами до державних реєстраторів чи Мін`юсту розглядалися переважно судами адміністративної юрисдикції

— 2018 - 2019

Велика Палата Верховного Суду змінила юрисдикційну належність таких категорій справ, застосувавши єдиний концептуальний підхід, який не залежав від того, чи йшлося про реєстраційні дії або записи, вчинені на підставі Закону "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" чи Закону "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень".

2018 - 2019

Велика Палата Верховного Суду змінила юрисдикційну належність таких категорій справ, застосувавши єдиний концептуальний підхід, який не залежав від того, чи йшлося про реєстраційні дії або записи, вчинені на підставі Закону "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" чи Закону "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень".

...спір про скасування рішення, запису щодо державної реєстрації права оренди земельної ділянки має розглядатися як спір, що пов'язаний з порушенням цивільних прав позивача на земельну ділянку іншою особою, за якою зареєстровано аналогічне право щодо тієї ж земельної ділянки.

Належним відповідачем у такій справі є особа, право на майно якої оспорується та щодо якої здійснено аналогічний запис у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Участь державного реєстратора в якості співвідповідача (якщо позивач вважає його винним у порушенні прав) у спорі не змінює його цивільно-правового характеру.

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

4 вересня 2018 року

м. Київ

Справа № 823/2042/16

Провадження № 11-377апп18

...спір про скасування рішення, запису щодо державної реєстрації права оренди земельної ділянки має розглядатися як спір, що пов'язаний з порушенням цивільних прав позивача на земельну ділянку іншою особою, за якою зареєстровано аналогічне право щодо тієї ж земельної ділянки.

Належним відповідачем у такій справі є особа, право на майно якої оспорується та щодо якої здійснено аналогічний запис у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Участь державного реєстратора в якості співвідповідача (якщо позивач вважає його винним у порушенні прав) у спорі не змінює його цивільно-правового характеру.

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

4 вересня 2018 року

м. Київ

Справа № 823/2042/16

Провадження № 11-377апп18

скасування державної реєстрації права, належного одній особі, за заявою іншої особи в порядку адміністративного судочинства не дозволяє остаточно вирішити спір між цими особами

Закон "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань"

Спір між учасниками юридичної особи або спір учасників юридичної особи з цією юридичною особою щодо скасування запису в ЄДР є корпоративним спором і підлягає вирішенню за правилами господарського судочинства.

Вимога про визнання неправомірними дій державного реєстратора з внесення в ЄДР відомостей, щодо достовірності яких виник корпоративний спір, має похідний характер від корпоративного спору та залежить від наявності самого порушеного права, яке підлягає захисту у ефективний спосіб

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА

Іменем України

4 вересня 2018 року

м. Київ

Справа № 904/5857/17

Провадження № 12-96гс18

Велика Палата Верховного Суду

ВП ВС, визначаючи характер спору як приватноправовий, орієнтувалася на суть спору, а не на визначений позивачем суб`єктний склад учасників справи

Розглядати такі спори в господарській юрисдикції, не вирішуючи спір про право, а лише шляхом перевірки дотримання адміністративних процедур (реєстраційної, розгляду скарг) є помилковим. Спір між заявником та Мін`юстом не може вважатись корпоративним чи спором про право цивільне. Адже Мін`юст не претендує на належність йому об`єкта права власності (частки у капіталі)

Верховний
Суд

УХВАЛА

21 липня 2021 року

м. Київ

Справа № 910/5971/20

Вирішенню питання щодо реєстрації права має обов'язково передувати вирішення питання про належність права тій чи іншій особі.

Зробити це у спорі, де відповідачем є лише Мін'юст неможливо.

Мін'юст не є належним відповідачем у спорі про цивільне право чи корпоративному спорі, а може виступати лише співвідповідачем (до якого заявлено похідні вимоги) або третьою особою

Розглядати такі спори в господарській юрисдикції, не вирішуючи спір про право, а лише шляхом перевірки дотримання адміністративних процедур (реєстраційної, розгляду скарг) є помилковим. Спір між заявником та Мін'юстом не може вважатись корпоративним чи спором про право цивільне. Адже Мін'юст не претендує на належність йому об'єкта права власності (частки у капіталі)

Верховний
Суд

УХВАЛА

21 липня 2021 року

м. Київ

Справа № 910/5971/20

6.10.2021

Вирішенню питання щодо реєстрації права має обов'язково передувати вирішення питання про належність права тій чи іншій особі.

Зробити це у спорі, де відповідачем є лише Мін'юст неможливо.

Мін'юст не є належним відповідачем у спорі про цивільне право чи корпоративному спорі, а може виступати лише співвідповідачем (до якого заявлено похідні вимоги) або третьою особою

Розглядати такі спори в господарській юрисдикції, не вирішуючи спір про право, а лише шляхом перевірки дотримання адміністративних процедур (реєстраційної, розгляду скарг) є помилковим. Спір між заявником та Мін'юстом не може вважатись корпоративним чи спором про право цивільне. Адже Мін'юст не претендує на належність йому об'єкта права власності (частки у капіталі)

Верховний
Суд

УХВАЛА

21 липня 2021 року

м. Київ

Справа № 910/5971/20

Дякую за увагу!